

Ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je spolu se zajištěním svrchovanosti, územní celistvosti a ochranou demokratických základů České republiky základní povinností, a tedy i funkcí státu. Vzdělávání pracovníků veřejné správy v oblasti krizového řízení je v návaznosti na reformu veřejné správy a vstup České republiky do Evropské unie velmi důležitým krokem k zajištění podmínek pro řešení možných mimořádných událostí získáním odborných znalostí, technickou a technologickou připraveností na zvládnání krizových situací, a také tvorbou nebo aktualizací legislativy v souvislosti s harmonizací vzájemné spolupráce mezi zeměmi Evropské unie.

Od roku 2001, kdy byl vládou přijat **Systém vzdělávání pracovníků ve veřejné správě** a bezpečnostní radou státu **Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení**, uplynulo již několik let. Materiály však již nebyly dostatečně aktuální a ne zcela respektovaly novou legislativu.

Z nutnosti reagovat na nové legislativní normy nově upravující přípravu a vzdělávání státních zaměstnanců a zaměstnanců ve správních úřadech a úředníků územních samosprávných celků je potřebná její aktualizace, která byla již v závěru loňského roku nastartována.

Jaký je současný stav?

6. ledna 2004 bylo přijato usnesení Bezpečnostní rady státu (BRS) č. 93, které uložilo prvnímu místopředsedovi vlády a ministři vnitra ve spolupráci s ministrem obrany, ministryni zdravotnictví, ministryni školství, mládeže a tělovýchovy a předsedou Správy státních hmotných rezerv zabezpečit *aktualizaci* Koncepce vzdělávání v souladu s reformou veřejné správy v termínu *do 30. září 2004*.

Po komplexním posouzení všech navrhovaných úprav, které vyplynuly z reformy veřejné správy a s ní souvisejících legislativních norem nově upravujících přípravu a vzdělávání státních zaměstnanců a zaměstnanců ve správních úřadech a úředníků územních samosprávných celků se ukázalo, že stávající platnou Koncepci **není vhodné** z důvodů nového pojetí a zachování přehlednosti **aktualizovat** zapracováním změn do jejího textu, **ale je nezbytné vydat novou**, jež bude navrhované úpravy akceptovat a současně vytvářet podmínky pro vzdělávání cílových skupin v oblasti krizového řízení v dalším období.

Nově do procesu profesního vzdělávání vstoupily některé vyšší odborné školy (VOŠ), vysoké školy (VŠ), které mají nebo usilují o získání akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ke vzdělávání v oblasti krizového řízení. I když neexistuje povinnost VOŠ a VŠ vytvářet vzdělávací a studijní programy pro uvedenou oblast, je tato možnost vzdělávání v navrhované koncepci rovněž zohledněna.

Hlavní aspekty navrhované Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení

Cílem Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení je:

- systémové řešení přípravy osob v předmětné oblasti,
- stanovení cílových skupin,
- stanovení způsobů a zásad pro zpracování rámcových vzdělávacích programů pro jednotlivé cílové skupiny,
- vytvořit podmínky k získávání a prohlubování kvalifikace a její zvyšování v oblasti potřebné pro činnost profesionálních pracovníků a osob dotčených oblastí krizového řízení,
- realizovat koordinaci a výkon státní správy v oblasti činností spojených se vzděláváním v krizovém řízení v odpovědnosti MV ve spolupráci s dalšími zainteresovanými ústředními správními úřady.

Základní východiska

Legislativní základ procesu vzdělávání v oblasti krizového řízení v České republice je tvořen zákony a odvozenými legislativními předpisy a dalšími dokumenty řešícími zejména problematiku:

- národního programu rozvoje vzdělávání v České republice,
- krizového řízení, ochrany obyvatelstva, ochrany ekonomiky, obrany státu, vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, integrovaného záchranného systému a hospodářských opatření pro krizové stavy,
- působností a úkolů orgánů krizového řízení, ministerstev a jiných správních úřadů.

Dále se jedná o právní normy a další interní akty řízení nově upravující přípravu a vzdělávání státních zaměstnanců a zaměstnanců ve správních úřadech a úředníků samosprávných celků:

- zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon),
- zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů,
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů,
- zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů,
- usnesení vlády č. 1028/2001 o pravidlech, kterými se stanoví způsob přípravy zaměstnanců ve správních úřadech a v Úřadu vlády ČR.

Systém přípravy osob

Systém přípravy osob se v předmětné oblasti člení na dvě úrovně:

1. Získání kvalifikace cestou vyššího odborného vzdělávání nebo vysokoškolského vzdělávání

Touto cestou se uskutečňuje získávání kvalifikace a v určitých případech také její prohlubování.

Je realizováno v rámci akreditovaných vzdělávacích a studijních programů a jeho rozpracování je v kompetenci příslušných škol.

2. Další profesní vzdělávání

Další profesní vzdělávání je určeno pro cílové skupiny pracovníků se zaměřením na:

- prohloubení kvalifikace potřebné k výkonu funkce nebo činnosti v oblasti krizového řízení, její udržování a pravidelnou aktualizací odborných znalostí včetně získávání a prodlužování odborné způsobilosti opravňující k výkonu určených činností,
- doplnění potřebných znalostí z oblasti krizového řízení pro konkrétní funkce nebo činnosti, jejich udržování a pravidelnou aktualizaci.

Kategorizace vzdělávacích modulů:

MODUL A : obecné základy krizového řízení

MODUL B : úvod do problematiky krizového řízení

MODUL C : krizové řízení při nevojenských krizových situacích

MODUL D : obrana státu

MODUL E : ochrana obyvatelstva

MODUL F : ochrana ekonomiky

MODUL G : vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek

MODUL H : hospodářská opatření pro krizové stavy

MODUL I : integrovaný záchranný systém

MODUL J : krizové řízení v oblasti zdravotnictví

Možný podíl vojenských škol (Univerzity obrany) na přípravě osob

Modul A, B – Zajištění obrany státu
– Ochrana obyvatelstva

Modul C, I – Možnosti použití AČR při řešení krizových situací nebojového charakteru státu na území (asistenční operace)

Modul D – Obrana státu - systém plánování obrany
– místo a úloha OS ČR v systému KŘ EU a NATO

Koordinace vzdělávacího procesu

Za řízení, koordinaci a výkon státní správy v oblasti činností spojených se vzděláváním v krizovém řízení **odpovídá MV v součinnosti s MO, MZ, MŠMT a SSHR:**

- ústřední správní úřady a krajské úřady v rámci své odpovědnosti za vzdělávání v oblasti krizového řízení zajišťují úkoly v souladu s principy této aktualizované koncepce,

- **MV spolupracuje s MO, MZ a SSHR** při přípravě obsahu, forem a realizaci vzdělávání v krizovém řízení na úrovni orgánů krizového řízení a obcí,
- pracovním a poradním orgánem VCNP pro řešení otázek spojených s problematikou koordinace procesu „vzdělávání v krizovém řízení“ je stálá mezirezortní pracovní skupina složená ze zástupců MV, MO, MZ, MŠMT a SSHR.

Finanční zabezpečení

Finanční náklady na vzdělávání státních a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech se pokrývají z vyčleněných finančních prostředků na vzdělávání v rámci kapitol státního rozpočtu.

Finanční náklady na vzdělávání úředníků územních samosprávných celků se pokrývají ze schválených finančních prostředků na vzdělávání v rámci územních rozpočtů územních samosprávných celků.

Závěr

Systémové řešení procesu vzdělávání v oblasti krizového řízení je jednou z priorit přípravy pracovníků veřejné správy v České republice i v zemích Evropské unie.

Vojenské školství, zejména jeho vrcholové pracoviště – Univerzita obrany – může v tomto procesu sehrát nemalou úlohu a zabezpečit tak přípravu nejen příslušníků rezortu obrany, ale přispět ke komplexnímu vzdělávání pracovníků veřejné správy.

Použité zkratky:

BRS	- Bezpečnostní rada státu
KŘ	- krizové řízení
MŠMT	- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	- ministerstvo vnitra
MZ	- ministerstvo zahraničí
SSHR	- Správa státních hmotných rezerv
VCNP	- výbor pro civilní a nouzové plánování

K čemu jsou pro NATO gripeny? Vždyť pro NATO jsou účelnější jiné naše armádní složky, třeba chemici.

Ale my nevytváříme armádu pro NATO, my vytváříme armádu pro bezpečnost České republiky. Znovu, kdybychom byli neozbrojeni ve vzduchu, tak by například toto, tuto úlohu musel převzít někdo jiný za nás a byli bychom černým pasažérem Evropy, a to vůbec nemyslím na to, jak by se lidem u nás líbilo, kdyby létala nad našimi hlavami nadzvuková luftwaffe. Mně by to třeba osobně nevadilo, ale myslím si, že leckomu by to vadilo.

Z rozhovoru ministra obrany Karla Kühnla na ČRo6 28. 4. 2005, Studio Stop